

HALLINTO HELPOKSI

21.4.2016

Yhdistyksen hyvä
taloushallinto

Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry

Ihmisen asialla
vuodesta 1938

Ninka Reittu-Kuurila
Pohjois-Karjalan
Sosiaaliturvayhdistys ry

Painopisteemme ovat

1. Osallisuus

- ihmisten äänen kuunteleminen ja välittäminen eri tasoille
- osallistumisen ja vaikutusmahdollisuuksien parantaminen

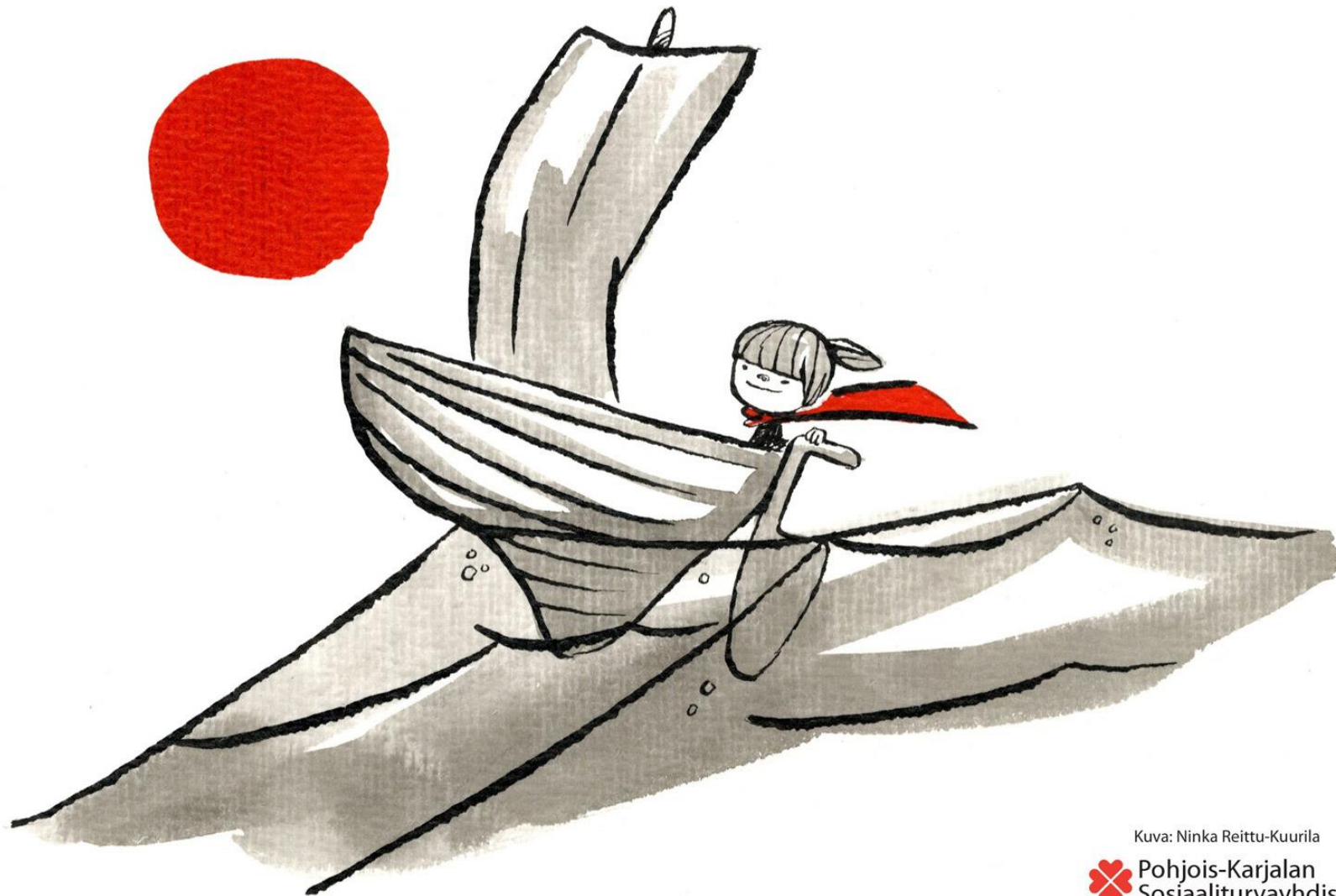
2. Järjestöt

- toimintaedellytysten ja järjestöjen kansalaistoiminnan edistäminen
- työllistämisen, viestinnän, monikulttuurisuuden tukeminen
- järjestöjen ja julkisen sektorin yhteistyön edistäminen

3. Yhteiskuntapolitiikka

- alueelliseen sosiaali- ja terveystalouteen vaikuttaminen
- muihin yhteiskuntapolitiikan lohkoihin vaikuttaminen
- alueellisen ja valtakunnallisen vuoropuhelu

Ihmisen asialla

Kuva: Ninka Reittu-Kuurila

Taloushallinnon järjestäminen yhdistyksessä

- Määritetään hallituksessa käytännön työn vastuut
  - Kenelle saapuu posti
    - Tarkista yhdistyksen tiedot osoitteesta ytj.fi
  - Kuka asiatarkastaa ja hyväksyy laskut
    - Useampi henkilö ketjussa
  - Kenellä on tilinkäyttöoikeudet
    - Mikä vaikutus pankin palvelumaksuihin
    - Voi olla myös tiedonsaanti/ katseluoikeus
    - Pankin tiskiltä maksaminen

Taloushallinnon järjestäminen yhdistyksessä

- Onko käteistä rahaa
  - Miten kassakirjan täyttäminen hoidetaan
  - Säilytetäänkö käteistä rahaa
  - Käteisen rahan laskeminen kuukausittain
- Arkistointi: missä ja miten?
  - Kirjanpidon tositteet 6 vuotta
  - Kirjanpidon tulosteet 10 vuotta
  - Palkka-aineistot 50 vuotta (palkkakortit)

Taloushallinnon järjestäminen yhdistyksessä

- Tilintarkastajaan tai toiminnantarkastajaan voi olla yhteydessä myös kesken vuoden
  - Uuden toiminnan alkaessa voi olla tarpeellista
- Sisäisen valvonnan järjestäminen
  - Valvonta vs. kyttäys?

Talouden perustermit

- Tuloslaskelma
  - Tilikauden, yleensä kalenterivuoden, aikana tapahtuneet tulot ja menot
  - Määrämuotoinen, perustuu kirjanpitoasetukseen
    - Varsinainen toiminta
    - Varainhankinta
    - Sijoitus- ja rahoitustoiminta
    - Yleisavustukset
  - Lyhyt tuloslaskelma ilman kirjanpidon tilinumeroita on virallinen tuloslaskelma

Talouden perustermit

- Tase eli varallisuusasema
  - Vastaavaa = varat
  - Vastattavaa = velat
- Tilinpäätös
  - Yhteenvedo vuoden tapahtumista (rahat ja toiminta) sekä laskelma omaisuudesta ja veloista
- Päivä- ja pääkirjatulosteet
  - Kirjanpidon tapahtumat aika- ja sisältöjärjestyksessä

Talouden perustermit

Tilinpäätöksen käsittely

1. Tilinpäätös valmistuu
2. Istuva hallitus hyväksyy ja allekirjoittaa (paikalla olijat)
3. Tilintarkastaja tai toiminnantarkastaja tarkastaa
4. Vuosikokous/ kevätkokous vahvistaa ja myöntää vastuuvapauden

Tunnista riskit, vältä väärinkäytökset

- Tilinkäyttöoikeudet ja tilitapahtumien valvonta
  - Kirjanpidon tekeminen säännöllisesti
  - Tiliotteiden tarkastus
  - Käteisnostojen tai tilisiirtojen päiväkohtainen raja kortilla, verkkopankissa tai konttorissa
- Laskujen asiatarkastus
  - Toimintasuunnitelman mukaiset kulut
  - Budjetin mukaiset kulut
  - Kilpailuttaminen – vaikka hankintalaki lähtee vasta 30.000 eurosta

Tunnista riskit, vältä väärinkäytökset

- Toimitiloissa säilytettävä omaisuus
- Luottamuksen ilmapiiri
  - Luottotietoselvitys
- Yksityiskäyttö vs. yhdistyksen käyttö
  - Puhelin, netti, bussikortit
- Etukorttien käyttö yhdistysten ostoissa
  - Terveen järjen käyttö sallittua

Rahoituspäätökset

- Lue päätös. Ajatuksella!
- Hyväksyttävät kulut
  - Päätöksestä luettava, mitkä kulut ovat hyväksytyjä
    - Entä, jos vuokratuloja tai tietokonehankintoja ei hyväksyttäisikään?
  - Työnantajan tasapuolinen kohtelu kaikkia työntekijöitä kohtaan
    - Ei saa rajata etuisuuksien ulkopuolelle sillä perusteella, että toinen rahoittaja hyväksyy ja toinen ei.
    - Myös palkkojen oltava tasapuoliset suhteessa toisiin

Rahoituspäätökset

- Kassavirta-arvio
  - Saadaanko avustus etukäteen vai vasta toteutuneita kuluja vastaan
  - Maksetaanko avustus 100% vai velvoittaako rahoittaja käyttämään omaa rahaa
    - Jos avustusprosentti on 70%, saa 10.000 euron kuluista takaisin vain 7.000 euroa
  - Mistä omarahoitus todella koostuu
    - Talkootyö
    - Myytävä palvelu
    - Edellisten tilikausien ylijäämät, ts. oma olemassa oleva raha

Rahoituspäätökset

- Raportointi
  - Selvitä heti aluksi, millä tarkkuudella ja luokittelulla kulut selvitetään (sekä yhdistys että kirjanpitäjä)
  - Usein kirjanpito-ohjelmaan saa luotua toimivan kuluerittelyn
  - Ennakoi raportointijaksot
    - Tarvitaanko hallituksen hyväksyntää
    - Mihin mennessä raportointi/ maksatushakemus on tehtävä
- Aikarajojen ylitys voi mitätöidä maksettavan avustuksen

Rahoituspäätökset

- Luo ja säilytä hyvä yhteys rahoittajiin
  - Eivät he vihollisia ole, vaan yhteistyökumppaneita
  - Jos toiminta poikkeaa alkuperäisesti, varmistus ennen kulujen syntymistä, mitä rahalla saa tehdä ja mitä ei

Kysymyksiä

K: Yhdistyslain mukaan nykyisin pelkkä toiminnantarkastus riittää, missä menee raja, että "pitää" edelleen käyttää tilintarkastajaa ts. kuinka perustella jäsenistölle että voitaisiin luopua tilintarkastuksesta tai itselle että siitä on järkevää maksaa?

- Tilintarkastajalla tarkoitetaan htm- tai kht-tasoista tilintarkastajaa. Jos säännöissä puhutaan tilintarkastajasta, sillä tarkoitetaan em. tutkinnon suorittanutta ammattilaista (poikkeuksena ennen 1.10.2010 päivitettyt säännöt)
- Tilintarkastaja vaaditaan, jos kaksi seuraavista täyttyy kahtena vuonna peräkkäin:
  - Taseen loppusumma 100.000 euroa
  - Liikevaihto tai siihen verrattava tuotto 200.000 euroa
  - Palveluksessa keskimäärin yli 3 henkilöä

Kysymyksiä

K: Mitä keinoja on talkoolaisille "maksaa" korvausta?

- Matkakuluista voidaan korvata verohallinnon kustannustenkorvauspäätöksellä enintään 2.000e, päivärahoja 20 päivältä, majoituskorvaukset kokonaisuudessaan
- Puheenjohtajan tms. kulukorvaukset ovat palkkaa. Verovapaasti kulut vain kuitteja vastaan.
- Muutakin palkkaa voi maksaa, kuluksi tulee myös lakisääteiset vakuutukset
- Virkistyspäiviä syömisineen voidaan tarjota

Kysymyksiä

K: Jos yhdistyksen kirjanpidon on hoitanut ulkopuolinen kirjanpitäjä, onko järkevää siirtyä yksinkertaiseen kirjanpitoon tehdä se itse?

- Kirjanpito on tehtävä kahdenkertaisena, ts. laadittava tuloslaskelma ja tase
- Onnistuu Excelissäkin (tai tilirivistivihkossa), mutta vaatii osaamista
- Jos selvitetävää rahoittajalle, miten saat riittävän raportoinnin?
- Jos itse osaa, miten varahenkilö järjestetään?
- Ilmaisia ohjelmia esim. Tilitin

Kysymyksiä

K: On rekisteröity yhdistys, jossa on jäsenenä kaikki kyläläiset eikä ole jäsenmaksua eikä jäsenrekisteriä. Jos ruvetaan pitämään jäsenrekisteriä, miten menetellään yhdistyksen omaisuuden kanssa. Siirretäänkö se rekisteröityjen jäsenien hallintaan vai pidetäänkö se kaikkien hallinnassa

- Rekisteröity yhdistys on oikeuskelpoinen eli yhdistys omistaa omaisuutensa, eivät jäsenet.
- Jäsenet tosin voivat päättää, mitä omaisuudella tehdään. Huomioitava säännöissä mainitut seikat yhdistyksen toiminnan tarkoituksesta.

Kysymyksiä

Muita kysymyksiä?

Kiitos!

Piia Heikkinen